

DEBRECENI UJSÁG

Helyben:		Vidéken:	
Egy óra	30.000 K	Egy óra	36.000 K
Három óra	90.000 K	Három óra	108.000 K
Egyes szám kőnap	1200,	vasár- és ünnepnap	2000 K

Felíró szerkesztő és leltárlajdonos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap.

Négymillió mártír.

Négyet agyonlőttek, kilencet pedig bitófára húztak. Az aradi vesztőhelyen az idén sem tudott még emlékülnevet tartani a nemzet. Méltó módon adózott azonban a tizenhárom aradi vértanúnak a csonka ország s úgy éreztük, hogy a számuk rettenetesen megnövekedett. Arad tizenhárom vértanú tábornokra emlékeztet, akiknek ismerjük a nevét s akiknek őrizzük soha el nem muló hőstetteit, de hol van az az érc tábla, amelyikre rá lehetne vésní annak a négymillió mártírnak a nevét, akiket Trianon ítélt mártírságra?

Rettenetes szám: négymillió mártír.

Ugy érezzük, hogy annak a nemzetnek nem kell félnie az elpusztulástól, amelyiknek vaskos kötetekre rug mártírjai jegyzéke. A tizenhárom aradi hős tábornok rövid vonaglás után kimult, de a mostani négymillió magyar mártírt elevenen kinöztetik s lassan ölé fájda, az betegségbe döntve akarják kiirtani az élők sorából. Erdélyben az ősfoglaló magyar lakosságot vagontelepekben szállítják Amerikába s az ezer esztendő székely tűzhelyeken véglegesen ki akarják irtani az ősi paraszat. Megrendülve értesültünk nemrégiben arról, hogy régi történelmi székely falvak pusztulnak ki Erdély területéről, elvya minden ingóságát és ingatlant, mert nem bírják azokat a sanyargatásokat, amelyek Erdélyország szabadságszerető népét érték.

Ezer s millió bitófa áll a határon túl, amelyekre az igazságot húzták fel. Ezeket a bitófákat Trianonban ácsolták s a magyar igazsággal egy tizenkétmillió nemzet akartak megfenyíteni. Valóban, Arad óta nő, egyre nő a mártírok száma, már milliókra rug s ha ez így halad, rettenetes veszedelmet hordoz magában a kulturvilág számára. A gyötrelm nagy dolog egy nemzet életében, amelyik ezer esztendő múltjával bizonyította be, hogy nem rahszolgának született. Amikor a Felvidéken az ősi magyar birtokokat el lehet venni, s minden emberi és isteni törvény ellenére az ősfoglaló lakosságot koldusbotra lehet juttatni, hogy kártsák nemcsak a közélet teréről, de a számottevő társadalmi rétegekből is, ez a rettenetes igazságtalanság magasan az ég felé kiált.

Ugy látszik, itt e földön nincsen fórum, ahol meghallanák a magyarság panaszeit, mint ahogy nem volt fóruma a tizenhárom aradi vértanúnak sem, hogy megvédje őket attól a haláltól, amelyik gonosz bűnösöknek jár. Mégis szabadság sarjadt ki a hősök sírjából. Belátták rövid idő elteltével, hogy nem jó mártírokat tenyészteni, mert a mártírok eleven

erőt adnak a nemzetnek s ez az erő megmozdul, él, buzog, forr s egyre makacsabbul erősödnek az eszmék a szívekben. A fájdalom, a sanyargatás hatalmas erő. Mint az alajbogyó, annál több olajat ad ki magából, minél jobban préselik, a kintott nemzet is annál több értéket produkál, minél nagyobb sanyargatás éri.

Ne essen kétségbe az a nemzet,

amelyiknek sok nemzeti záradokhelye van, mert ledönthetik az aradi szabadságszobrot, lehordhatják a Czenk csucsról, Dévény vára mellől, Zimonyból, Vereckéről a millenárius oszlopokat, mégis tizenkét millió magyar látja azokat magasan az égbeyulni, amely tizenkét millió magyarból négymillió most is rabszíjra fűzve rettenetes mártírságban nyög.

Az új bankjegy nyomdát már november 1-én működésbe helyezik.

A valutareform a költségvetés előtt körül a nemzetgyűlés elé. — Fontos tanácskozás a miniszteriumban.

Budapest, okt. 7.

A kormány fontosnak tartja, hogy a valutareformról szóló javaslat minél előtt tétő alá kerüljön és ezért egészen bizonyosra vehető, hogy az új költségvetés előtt fogják kitűzni a Ház napirendjére. A törvény életbe-leptetésének időpontja minden körülmények között január elseje lesz.

Teljesen bavatott helyről szerzett értesülésünk szerint a valutareform ügyében tegnap este egy bizalmas tanácskozás volt a nemzeti bankban, hol Bud János pénzügyminiszter, Popovics Sándor a nemzeti bank elnöke és bir szerint maga Bethlen István gróf miniszterelnök is megjelent.

A pénzügyminiszter siettetette a valutareform ügyében a döntést, mert már november 1-től kezdve mun-

kába akarják állítani a bankjegy nyomdát, hogy december végére a váltópénzek és bankjegyek készzen legyenek.

A pénzügyminiszter egyébként szükségesnek tartja, hogy a valutareform ügyében meghallgassa még a kisebb érdekeltségeket is és így megtörténhetik, hogy a valutareformról szóló törvényjavaslat még ezen a héten nem kerül minisztertanács elé. — A végleges döntés tehát csak a jövő heti minisztertanács fogja meghozni. A pénzügyminiszter a nemzetgyűlés ülésének egyikén mindenestre elő-akarja terjeszteni a javaslatot. Szó van arról is, hogy a jövő hét elején rendkívüli minisztertanácsot tartanak a valutareformról szóló törvényjavaslat tárgyalása céljából.

A magyar rendőrség az utóbbi küzdelmes időkben sokat fejlődött.

A rendőrtiszti szaktanfolyam ünnepe. — A rendőri működés értékét a közönség méltányolja kellően.

Budapest, okt. 7. Szerdán, október 7-én folyt le az államrendőrség negyedik tisztviselői, tisztii és másodlik törzsaltiszti szaktanfolyamának ünnepén a Mária Terézia lakatnyában.

Az ünnepélyen megjelentek Rakovszky Iván belügyminiszter, dr. Nádossy Imre országos főkapitány, valamint számos magasrangú rendőrtisztviselő a honvédség, folyamórség, csendőrség több tisztje és még számosan mások.

Az ünnepélyen Marinovics Marcel rendőrfogalmazó igen meleg szavakban emlékeztetett meg arról a háláról, amellyel minden volt hallgató az intézet előljárói és volt tanárai, főként pedig legnagyasabb előljárói iránt viselkednek, akik ezt a rendőri szak-képzést lehetővé tették. Ezt a hála-képzést lehetővé tették. Ezt a hála-képzést lehetővé tették. Ezt a hála-képzést lehetővé tették. Ezt a hála-képzést lehetővé tették. Ezt a hála-képzést lehetővé tették.

me részére a belügyminiszter és az országos főkapitány arcképét. Az arcképek leleplezése után dr. Rakovszky Iván belügyminiszter emelkedett szószlára:

Visszapillantásul elmondotta, hogy a szaktanfolyamok első megnyitása óta lefolyt negyed fél év küzdelmes időszak volt, de épen ez alatt a küzdelmes időszak alatt nagyot fejlődött az államrendőrség. Megállapítja, hogy az államrendőrség teljes elismerésre méltó és a statisztikai számadatok által is igazolt eredményes munkásságot fejt ki.

Sainálattal emlékeztetett meg arról, hogy a rendőri működés értékét még a jóérzésű igazi hazafias elveket valló közönség sem értékeli kellően, pedig ha van személy és vagyonbiztonság, az a városban a rendőrségnek köszönhető. Kéri a törvényi tisztelő közönséget a rendőrség támogatására.

Hálás köszönetet mondott ezután a rőla való megemlékezésért.

Ezután dr. Nádossy Imre országos főkapitány köszönte meg az őt ért megtiszteltetést és kérte az államrendőrség tagjait, hogy őt a kötelességteljesítésben híven kövessék.

A szép ünnepély a Himmusz éneklésével fejeződött be.

Itt említjük meg, hogy ezen a rendőrtiszti tanfolyamon a debreceni rendőrség két tehetséges fiatal tagja a fogalmazói karba beosztott dr. Szász István és a felügyelői karba beosztott Czerovszky Zoltán próbaidős rendőrök is részt vesznek.

Miniszterek utja.

Budapest, okt. 7. A kormány tagjai közül Vass József népjóléti miniszter, Mayer János föllmivelésügyi miniszter ma reggel a hevesmegyei Csány községbe utaztak, ahol a szőlőtelepeket tekintették meg. A miniszterekkel együtt több magasrangú tisztviselő is részt vett a szőlőtelepek megtekintésében.

Berlini követünk bucsulátogatása Jindenburgnál.

Berlin, okt. 7. Ma délután a birodalmi elnök fogadta Emich Gusztáv berlini m. kir. rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert, aki viszhívó levelét nyújtotta át. A kihallgatáson a birodalmi elnök kíséretén kívül a külügyminiszter helyettese vett részt.

A franciák stabilizálni akarják a frankot.

Páris, okt. 7. Havas. A pénzügyminiszter által kiadott kommuniké megállapítja, hogy a párisi tőzsdén a külföldiek által legujabban megindított pénzügyi műveletek, amelyek főként a nemes valutának néhány ponttal való emelkedésére vezettek, tisztára spekulatív jellegűek. A kommuniké kijelenti, hogy a kormány a frank stabilitását nélkülözhetetlennek tekinti és el van szánva arra, hogy a kellő pillanatban minden szükséges rendszabály igénybevetésével erőlyesen közbelép, amit annyival is inkább megtehet, mert a Morgan kölcsönből megteremtett rendelkezési alap e pillanatban még teljesen érintetlen.

Dobozok,
minden változatba készítenek
DAVIDHAZY KALMAN könyvkiadó
és dobozgyártó v.-i.-nél, DEBRECEN.
FŐVÉRSZABART-Ú. 6.

Dr. Magoss György polgármester határozottan cáfolja az állítólagos hortobágyi király tüntetést.

A „Mai Nap” cikke valótlan, hogy a Hortobágyon Albrecht főherceget mint jövődi királyt éítették. — A polgármester nyilatkozata.

Az egyik nem rég alapított fővárosi napilap „A Mai Nap” — mely Hegymegi Kiss Pál politikai érdek-köréhez tartozik — tegnap reggeli számában, szenzációt keltő formában azt a hírt közli, hogy Albrecht királyi herceget debreceni tartózkodása alkalmából a tiszteltére adott vacsorán,

mint Magyarország leendő királyát ünnepezték.

Ez a hihetetlenül hangzó, öles botikkal hozott hír természetesen vilámgyorsan elterjedt a fővárosban és mindenütt a legnagyobb feltűnést keltette. Már az első pillanatban nyilvánvaló volt azonban mindenki előtt, hogy a képtelen hír egy légből kapott kacsa, melynek egyéb célja, mint a szenzáció hajhászás, nem volt.

Az egészen nevétséges hír onnan veszi alapját, hogy Albrecht kir. herceg az elmúlt héten, megkezdődve a vadászati idény, lerándult Debrecenbe és részt vett a Hortobágyon rendezett társas vadászatban. Tudvalevő, hogy a főherceg több ízben vett már részt a hortobágyi vadászatokon.

A kellemes hangulatban eltöltött vadászat után dr. Magoss György polgármester a főherceg tiszteletére szűkebb körű vacsorát adott, amelyen részt vett dr. Kőlesey Sándor debreceni ügyvéd is. „A Mai Nap” azt írja cikkében, hogy dr. Kőlesey felkészítőjében egy aposztrofálta Albrecht kir. herceget, mint Magyarországi jövődi királyt.

Dr. Kőlesey Sándor ügyvéd, mihelyst tudomást szerzett a fantasztikus kiszínezett hírről, felkérte a Magyar Távirati Irodát annak közlésére,

hogy semmi olyan kijelentést, mint aminő „A Mai Nap” számára foglaltatik, sem pedig ahhoz hasonlót nem mondott.

és maga a hír és minden hozzá fűzött magyarázat szemcszedett valótlan-ság és alaptalan koholmány.

Ebből a kijelentésből is nyilvánvaló, hogy a szenzációhajhászó cikket a fővárosi lap teljesen hamis és rosszindulatú információ alapján írta meg. Munkatársunknak azonban a fantasztikus hírre és annak indító okaira vonatkozólag dr. Magoss György polgármestert kérdezte meg, aki a következő érdekes választ adta kérdéseinkre:

— Kijelentem a leghatározottabban és a legkomolyabban, hogy egy szó sem igaz az egész hírből.

Soha, nemcsak társaságban, de a fehérasztalnál vagy magán beszélgetéseinkben sem jött szóba a királyság kérdése a főhercegnél.

Ő is ugylátszik, hogy gondosan kerülte mindig ezt a kérdést, még magánbeszélgetés közben is. Enak megfelelően én magam is vagy bárki más az én társaságomban ezt a kérdést egy szóval sem érintettük.

— Én nem tudom, hogy mit akart „A Mai Nap” a cikkével, de mondhatom, a leghatározottabban, hogy abból egy szó sem igaz.

— Teljesen magán jellegű volt a főherceg debreceni tartózkodása. Lejött vadászni a Hortobágyra s nálam volt egy vacsora, amelyen a vadászatban résztvevők közül néhányan jelen voltak, de a társaságban a királyság kérdéséről igazán senki egy szóval meg nem emlékezett.

— Ugy veszem észre, hogy Hegymegi Kiss Pálnak az az ambíciója, hogy Debrecenről mentől szenzációsabb híreket terjesszen. Hiszen emlékeztet, hogy a nyárom engem szintén „A Mai Nap”-ban megtámadtak, hogy én a munkássággal szemben nagyon elzárkózom, munka alkalmakhoz juttatni őket nem akarom, sőt nagyon durván viselkedem velük szemben. És mi volt rá a válasz?

„Isten áldjon meg minden olyan törekvést, amely Magyarország feltámasztását célozza.”

Wredenburch bárót nagy ünnepélyességgel a debreceni egyetem díszdoktorává avatták.

Fényes ünnepély színhelye volt tegnap délelőtt a Kollégium díszterme. A Tisza István tudomány egyetem díszdoktorává avatta báró Wredenburchot, a hollandi államtanész tagját, aki a magyar gyermekek hollandiai nyaraltatásának szervezője és telkes apostola volt és ezen a téren kifejtett munkásságával a magyar nép örök fáláját érdemelte ki.

A fél 12 órakor kezdődő ünnepélyen a közönség zsúfolásig megtöltötte a kollégium dísztermét. Az előkelő vendégsereg sorában foglalt helyet dr. Baltazár Dezső püspök, gróf Degenfeld József főgondnok, dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok, az egyetemi tanári kar, a katonaság, a vármegye és a tanintézetek képviselői.

Kedves látványt képezett a Hollandiából hazatért gyermekek csapata. A leánykák magyar ruhában jelenek meg s kezükben kis hollandi zászlócskákat tartottak.

Az ünnepélyt a kántus nyitotta meg a Hymnuszszóval, utána dr. Lencz Géza röviden üdvözölte Wredenburchot.

Wredenburch műkvédéséről, pályafutásáról, tudományos eredményeiről dr. Láng Nándor bölcseletről pródekan számolt be. Majd így folytatja:

— „Az igazi nagyság próbája az a munka, melyért jutalmat nem vár. A magyar nép évek óta befoglalta Wredenburchot a szívébe. — Ő volt az aki a nagy összeomlás után országos akciót indított hazájában. Az igaz-talanul elbukott magyar ügyért ő leg-többször és legmarandóbbat tett. Vilma királynő érdemei elismerésül a hollandi oroszlan rend lovagjává nevezte ki.”

Dr. Láng beszéde után Csikesz Sándor teológiai dékán felolvasta magyar nyelven az eskü szövegét, melyet

A munkások hirlapilag is nyilatkoztak, hozzájuk küldöttséggel jöttek és kijelentették, hogy ők egészen távol állanak a dologtól, mert a legteljesebb bizalommal viseltetnek irántam és hálások, hogy olyan sokat teszek a munkaalkalom megteremtése körül.

Ez a mostani cikk is egy ilyen szenzáció hajhászás, amelyet

kompromitálni akarta a cikk írója a főherceget, a társaságot és végül engemet is.

— Debreceni időzéseim alatt — pedig volt már néhányszor szerencsém hozzá, — egyetlen egy szóval sem én sem valaki más a társaságban ezt a kérdést soha nem érintette.

Ezt becsületesem állítom.

Annyi tapintatot már tétéleznek fel rólunk, hogy ha a főherceg ezt a kérdést szorgosan kerülte és soha sem érintette, akkor mi sem fogjuk azt felvetni.

E férfias, nyitott kijelentések, az amugy is komolytalan hír mozgató indokairól is méltóképen lerántották a leplet.

vében üdvözölte báró Wredenburchot s biztosította a magyar nemzet hála-járól. Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok a városi tanács nevében latin nyelven mondott szép üdvözölő szavakat dr. Kállay Kálmán pedig a gyermekvédő liga nevében üdvözölte holland nyelven a magyar barát holland államférfit.

Balogh Istvánné, a debreceni katvinista templomegyesület nevében üdvözölő szavakat s virágcsokrot nyújtott át báró Wredenburchnak, mely után

mintegy 30 kislány lépett elő, akik már voltak kint Hollandiában. Mindegyiknek kezében magyar vagy holland zászlócska s nevében Lencz Lili üdvözölte szerett pártfogóikat hollandus nyelven.

Dr. Rutka Ferenc egyetemi tanácsjegyző a dinamelléki ref. egyházkerület és a holland konzulátus írásbeli üdvözletét olvasta fel, ezután pedig báró Wredenburch emelkedett szó-lásra. Holland nyelven beszélt s szavait dr. Kállay tolmácsolta.

„Azt a tisztességet — mondotta — mely engemet ért úgy tekintem, mely nem nekem, hanem annak a népnak szól, mely segítségére sietett Magyarországnak. Mi úgy fogjuk fel tettüket, mint ami keresztvéni kötelességünkben folyik. Mindnyájan örülhetünk annak, hogy a két ország megtanulta egymást becsülni.”

— „Nem első alkalommal történik, hogy Hollandia Magyarország sekltségére siet.

E városban áll Ruyter hollandi ad mirális szobra, aki magyar református lelkeseket szabadított ki a gályarabságból. Az utrechti, leideni egyetemek megnyitották kapuikat a magyar reformátusok előtt és a magyar reformáció szolgálatába szorzódtak. Elmondhatjuk, hogy a két országnak azonosok a törekvései. Az utóbbi időben százán és százán keresték fel honfitársaim közül Magyarországot, hogy megismerjék.

— Hi Isten megengedte érnünk, hogy nyomorúságai idején segítségére lehetünk az országnak, engedje meg azt is megérnünk, hogy tanúi lehessünk Magyarországra való felvirágzásának.

— Hi Isten megengedte érnünk, hogy nyomorúságai idején segítségére lehetünk az országnak, engedje meg azt is megérnünk, hogy tanúi lehessünk Magyarországra való felvirágzásának.

Isten áldjon meg minden olyan törekvést, mely azt célozza, hogy ez ország újra feltámadjon.

A közönség szűnni nem akaró ovációval tüntetett a beszéd befejezése után az ősz, meleg tekintetű Wredenburch báró mellett.

Az ünnepély zárószámaként a kántus elnekelte a hollandi Hymnust, amit a közönség mély meghatódással hallgatva hallgatott végig.

**Mustot veszek,
hordót kölcsönözök
Kálvay-uca 22. Telefon 14**

**Ócska vasat,
rezet veszek legmagasabb
áron, hulladék rongyot. Na-
gyobb tételnél házhoz megyek.
Steiner Eötvös-utca 110. sz.
Telefon 689.**

Megnyilt a GALAMBOS-cukrászda

**Kossuth-uca 11. sz.
(Kardoss ház.)**

A KANSz a kormány elé terjeszti kívánságait.

Budapest, okt. 7. A KANSz országos elnöki bizottsága szerdán délután ülést tartott, amelyen az elnöki jelentést tett a státuszrendezés tárgyában a pénzügyminisztériumban felvett tárgyalásokról. Csontos György a tanácsmányos kívánságait terjesztette elő. Neményi Imre a nyugdíjasok, özvegyek és árvaik sérelmeinek orvoslását kérte. Javornitzky Jenő a tényleges és nyugdíjas alkalmazottak kérelmét adta elő. Andor Encze az esetleges elhosszítások kérdésében a független bírósági eljárást kérte. Héger Árpád a tényleges és nyugdíjas vasutasok ügyében szólalt fel. Az elnöki bizottság a bejelentések tudomásulvétele után a státusz rendezés kérdésében elfogadott összes kívánságoknak együttesen a kormány elé való terjesztését határozta el és megállapította az 1925 évi tagdíjakat.

Felrobbant egy vagon szénként rakomány.

Budapest, okt. 7. Vasárnap délután Mór állomásra egy vagon szénként érkezett a fővárosból a móri Hangyaszövetkezet részére. Az egyik mozdonyból kipattanó szikrától tüzet kapott a szénként és hatalmas detonációval felrobbant. Az egész vagonrakomány elégett. Nagy pánik támadt a robbanás után, de nem az állomás épületében, sem emberéletben nem esett kár.

A Gambrinus vendéglőbeli botrány epilógusa.

1923. augusztus 1-én több társaság szórakozott a Gambrinus vendéglőben. Az egyik társaság tagjai Márkus Károly és neje, Pálffy József lapszerkesztő, Maizner János hírlapíró és Keszthelyi Richárd voltak. Egy másik asztalnál rendőrszerek, köztük Páthy Ferenc rendőrfőparancsnok, Izsák Ferenc rendőrtanácsos és Borsy Ferenc rendőrfelügyelő, távolabb pedig Nagy József hadnagy, Sztrátek Ferenc, Hepke Oszkár és Kupás Ignác voltak. Zárókoron a Nagy Ferenc és Márkus Károly közötti szóváltásból tetőleges inzultus keletkezett.

Ez eszt után Márkus Károly ellen kormányzóértés miatt eljárás indult, mert állítólag a kormányzó személyét sértő kuplékat énekelt a Götterhaltét buzaltá és Otto királyt éltette.

1924. novemberében tartotta meg a főtárgyalást a kir. törvényszék s miután a vádat bizonyítani nem sikerült, — Márkus Károlyt felmentette. Az ügyészség felelőse folytán tegnap a kir. ítélő bíróság foglalkozott az ügygel.

Az iratok ismertetése után dr. Nagy István ügyvéd tartott értékes védőbeszédet. A bíróság aztán tanácskozási ra vonult vissza, majd kihirdette az ítéletet, mely szerint a kir. törvényszék felmentő ítéletét helyben hagyta mert a vádat nem látja beigazoltnak. Az ítélet jögerős.

KNOTTI KOVÁCSNÉ
szabászáti és varróiskolája
KOSSUTH-UTCA 45. SZÁM.
Belföldi árak 9 óráig, délután 3-6-ig.

Egy angol újságíró meglátogatta a fogházban letartóztatott kommunistákat.

Bántalmazásnak nyomát sem látta. Gorkij forradalmi alakjaira emlékezett a gyűrűt és züllött csapat.

Budapest, okt. 7. Egy angol újságíró G.G. Grocker a Times budapesti levelezője bent járt a rendőrségen és ott alkalma volt látni a kommunisták foglyokat, akikkel beszélgetést folytatott. G. Grocker a következőkben mondta el tapasztalatait munkatársunknak:

Én az elmúlt héten fent jártam a főkapitányságon és felkerestem dr. Hetényi Imre főkapitányhelyettes urat, hogy érdeklődjek a bolsevista bűnper legújabb fázisa iránt. Hetényi főkapitány ur a legnagyobb készséggel állott rendelkezésemre, majd a megadott információk után azzal a kérdéssel fordult hozzám, nem akarom-e megnézni a bolsevik foglyo-

kat, akik éppen a közel fekvő szobában vannak.

Természetesen örömmel ragadtam meg az alkalmat és elfogadtam Hetényi dr. ur ajánlatát.

A szobába belépve körülbelül 30-40 főből álló csoportot találtam a lehető leggyűrűttebb és züllöttebb külsővel. Bántalmazásnak vagy résznek semmiféle külső nyomát nem fedeztem fel rajtuk. Öszintén mondom, hogy züllöttebb és visszataszítóbb embereket egy csoportban még sohasem láttam. Csehov és Gorkij forradalmi alakjaira emlékeztetett, akiket a fogházban eltöltött idő még zordábbá tett, mint amilyenek voltak.

Törökország újra háborúra készül és harcot hirdet az angolok ellen.

A moszuli kérdés komoly fejleményekkel fenyeget.

Konstantinápoly okt. 7.

Hogy a moszuli kérdés milyen kritikussá vált, azt bizonyítja a Dumhurriet című török újságnak, a kemalista párt lapjának következő cikke:

„Törökország nem készül előre tervezett visszavonhatatlan háborúra, hanem igenis előkészít: területének védelmét és nem habozik ez bevállalni. Azoknak a népeknek, akik megakarják védeni jogaikat, erre nézve csak egyetlen eszközük van:

fényverhez nyúlni. Miután a Népszövetség az angol diktatura engedelmessé eszközévé süllyedt és miután a reakciós angol kormány egy kis kolonista párt támogatásával szembe mert szállni országának páciásta közvéleményével, hogy fantasztikus kalandor politikát kövessen.

ennélfogva Törökországnak meg kell tennie az ellenintézkedéseket. Mi semmit sem várunk a Népszövetségtől, mert ennek sohasem lesz bátorsága szembeszállni Angliával.

Annál többet várunk azonban az angol néptől, amelyben még nem fulladt befeje a józan ész hangja. Így tehát még nincs veszve minden remény. Egyetlen török kormány sem fog háborút viselni komoly ok nélkül és

ha fegyvert ragad, azt azért teszi meg, mert veszélyeztetve látja az ország fennállását.

A moszuli kérdés ékemoly és kelte van komoly vszedelmekkel. És habár gyenge is a reményességünk, annál nagyobb a békevágyunk. Mindent összevetve, kijelenthetjük, hogy Törökország csak akkor fog háborút viselni, ha arra kényszerítik.

Egy pénzügyi főtisztviselőt holtan fogtak ki a Dunából.

Budapest, okt. 7. Ma délután az 111 Miklós tér irányában az őrszemes rendőrszem észrevelte, hogy egy holttest úszkál a Duna közepén. A rendőr felkérte Kellner Rezső és Pálmány László halászok esonakba ültek és a holttestet kihúzták a partra, a Döbrentei tér 12. sz. ház irányában. Rendőri bizottság ment ki, amely megállapította,

Egy a Dunából kifogott halott azonos Welzer Alajos az Országos Központi Hitelintézet néhány nap óta eltűnt főtisztviselőjével. Külsérelmi nyomok nincsenek rajta kétségtelen, hogy öngyilkosságot követett el. Zsebében több írást találtak és egy napilapot, amely eltűnésével foglalkozott.

Merényletet követtek a szófiai román követség ellen.

Bukarest, okt. 7. Az Universul szófia jelentése szerint a bulgáriai román követség ellen, aki feleségével, sógoránéval és a követség attaséjával autó kirándulást tett merényletet követtek el. A követség autójára egy másik csukott autóból több lövést adtak le, de senki se sebesült meg. A követség vezetője a bolgár rendőrség pár lövést adott le a merénylőkre, ezek azonban címenekültek.

Szirájba léptek a nagybecskereki gimnázisták.

Nagybecskerekéről jelentik: hogy az ettani gimnázium szerb tagozatának négy felsőbb osztályában a diákok határozatot hoztak, hogy mindaddig nem látogatják az iskolát, amíg Jovanovic Bozsó helyettes tanárt el nem távolítják. Jovanovic tanár ugyanis előző napon az iskola folyosóján kiméletlen hangon utasította rendre az intézet legjelesebb növendékét, Mestrovics György VIII. osztályú növendékét.

A tanár Mestrovicsot arcul ütötte, mire a megsértett diák elvesztette önműrűlétét és a tanárt visszautította. A tanári konferencia ezért kiltította az intézeiből a legjelesebb növendékét. Amikor a határozatot felolvasták Mestrovics előtt, vele együtt eltávoztak a négy felső osztály növendékei is és kimondották, hogy szirájba lépnek.

Ujabb lázadás Szíriában.

Páris, okt. 7. Szíriában Hama városában és környékén — mint Beirút ből, jelentik — súlyos zavargások törtétek ki. A környékbeli beduinok a harrai lakosság egy részével szövetkezve felázadtak Hama városában minden középületet felgyújtottak és a helybeli rendőrséget is megtámadták és rövid ellenállás után lefegyverezték. A szíriai francia főparancsnokság küldött lovassapatokat Hamába, amelyek a lázadókat szétkegyelték. Az ut közelben 30 beduint megölték. Azóta a nyugalom már helyreállt Hamában.

Koleragyanus beleg a miskolci vonaton.

Budapest, okt. 7. Tegnap délután a Hatvan felől befutó személyvonaton koleragyanus tünetek közt megbetegedett férfit hoztak és kiszállították a Gyári-úti Szent László kórház megfigyelő osztályára. A Szent László kórház igazgató főorvosa Gerlóczy Zsigmond kijelentette, hogy valóban koleragyanus tünetek között szállították be Tóth Istvánt, de már ma délután kétségkívül megállapították, hogy szerencsére nincsen koleráról szó és az orvosi vizsgálat mindössze nagyarányú heves bélhurutot konstatált.

VEGYE MEG MA

Alles

KÉPES
CSALÁDI
LAPJÁT.

AZ EGÉSZ CSALÁDJÁ ÖRÖMÉT LELEI MAJD BENNEI
ÁRA 7500 KORONA. 40 OLDAL.

MINDENÜTTI KAPHATÓ!

Legolcsóbb

butor raktár

Kossuth-uca 5. Gambrinus átjáró.

Hálószoba, enedlő, konyhaberendezések raktáron

Balint Sándor
műbutorasztalosnál.

A vaskirály Breitbart lábát amputálni kell.

Berlinből jelentik, hogy Breitbart Zsigmond, a cirkuszok vaskirálya egy vidéki városban mutatványai alkalmával súlyosan megsérült. Nem érte haj, mikor hat emberrel megterelt automobil ment át melleskán és mikor jókor vasdorongokat lapított össze, ellenben térdét megsértette egy rozsdás szeg és ettől vérméregzést kapott. Midőn állapot a súlyosra fordult, egy berlini szanatóriumba vétette fel magát s már hetek óta ott fekszik beteg. Többször kellett megoperálni a gennyesdő térdet, de semmi sem használt, a fertőzés tovább terjedt és most az a veszedelem fenyegeti a vaskirályt, hogy le kell vágni térdén felül a lábát.

Berlinből jelentik a délutáni órákban az a hír terjedt el, hogy Breitbart meghalt. A szanatórium körül sokan gyülekeztek, látni kívánták a halottas ágyon a vaskirályt és a portásnak sok dolga volt vele, hogy megértesse a kíváncsiakkal, — hogy Breitbart él, a haláláról elterjedt hírek nem igazak.

Ujdonságok.

A Máv. „Egyetértés” filharmónikus zene- karának sason nyitó hangversenye.

Mint értesülünk: a Máv. filharmónikusok kitűnő együttese még e bő folyamán megtartja nagyszabású sason nyitó hangversenyét. A hangverseny időpontját, helyét és részletes műsorát egyik későbbi számunkban tesszük közzé.

Csak általános tájékoztatásul jelentjük be most, hogy a hatalmas műsor: „Rossini”, „Mendelsóhn”, „Titi”, „Järmefelt” és „Haydn” opusainak a gyöngyszemei öleli egybe és külön érdekességet és színt ad az estélynek az, hogy a kiváló énekesnő: Heor Tempis Erzsébet is fellép ez estén.

Tekintve azt a mindenképpen hatalmas sikert, amelyet a kiváló zenekar, a múlt sasoniát lezáró augusztusi hangversenyén aratott, — nagyszerű karnagyának: Szies Gergely tanárnak lelkes, teljes vezénylete mellett, — a legnagyobb várakozással tekint városunk zenekedvelő közönsége az idei sasoni megnyitói hangversenyek elé.

Móra Ferenc Debrecenben. A zamatac eredeti magyar írásairól jól ismert szegedi Móra Ferenc okt. 17-én, este 8 órákor a Zeneiskolában humoros felolvasást tart. Jegyek Keszthelyinél, Hegedűs és Sándornál.

Tegnap holtak. Az anyakönyvi hivatalban tegnap Héri Berta ref. 13 hónapos halálát jelentették be.

Debrecen vagy Nyiregyháza közelében 130-200 kat. holdas birtokot

megvételre keres.

Vitézi szék, Nyiregyháza.

A református tanítók nagygyűlése Budapesten.

Az esperes elismerése a debreceni református iskolákról. — A tantestület gyűlése.

Tegnap délután tartotta meg a debreceni református tanítótanárság októberi havi rendes közgyűlését Mocsári László testületi elnök vezetése alatt.

Mocsári László megnyitójában felkérésre és szeretetre kérte fel a tagokat.

A gyűlésen jelenlevő Fiers Elek lelkész a magyar református tanítók evangéliumi szövetség nevében bejelentette, hogy a legközelebbi összejevetelt ez év november 22-23-24. napjaiban Debrecenben öhajítják meg tartani, az összejevetelt sikeréhez a tanítótanárság közreműködését kérte. A tanítótanárság örömmel állott a nemese cél támogatására.

Nagy meglepedésre szolgált a testületnek, hogy az egyházmegyei iskolai látogatásban az esperes a debreceni iskolákat a legkiválóbbaknak találta, különösen kiemelte a női kézi munka tanítását és a gyermeknevelést.

A Hatvani József és a Dávid Mihály nevére tett alapítvány 252,000

korona kamatot a testület pénztára 400.000 koronára egészítette ki és ezt 100-100 ezer koronás részekben Keréky György, Tassi Béla, Jenői Mihály és Kovács Kálmán kar-társai gyermekkei között osztotta ki.

A református tanítók országos szövetsége október 14-15-én Budapesten demonstratív gyűlést tart, melyre a tantestület nevében 8-10 tagból álló küldöttséget küld ki, ezek uti-költségeinek megtérítésére a presbitériumot kéri meg.

Az elnök indítványára kimondották a reformáció évfordulójának megünneplését.

Szabó István és Törös Károly tanítók lemondását az iskolaszéki elnöki tagságukról a testület nem fogadta el.

Végül megejtették a tisztújítást. Alelnök lett Törös Károly, főjegyző Balla Kálmán, könyvtáros Tóth Sándor, pénztáros Szabó István.

Mocsári elnök lendületes beszéde zárta be a közgyűlést.

Egy székely katonákat szállító román katonavonat kisiklott.

A katonák a katasztrófa után nagyon akarták lőni a váltóórt.

Bukarest, okt. 7. A mátéfalvai állomáson egy 52 kocsiból álló katonavonat, amelyen a sepsiszentgyörgyi harmadik és a kézdívársárhelyi második vándor zászlósi katonáit szállították a beszarábiai hangyakorlatra, a váltó rendező hibája miatt kiugrott a sínek közül.

Sali János váltóór észrevette a veszélyt és intett a mozdonyvezetőnek, aki hirtelen fékezett. A vonatként első 16 kocsija még át jutott a váltóra, a 17-ik azonban átvágta a váltóáraszt, úgy, hogy a többi kocsi a szomszédos vágányra gútott és kisiklott. A kocsik felborultak, de nem szakadtak el a fővonalról, hanem hosszabbban fekvő, körülbelül 20 métert féloldalt dőlve futottak még. Az utolsó kbesi elszakadt és ebben 4

katonára és 8 ló volt.

A katonák menekülni igyekeztek és kiugrottak a kocsiból, kettő azonban ugrás közben életét veszítette, mert a kocsi alá esett és a kocsi magával vonszolta őket.

A két katonát holttestét a földől vagonok felismerhetetlen gomolygaggá gyúrták.

A másik két katonára súlyosan megsebesült. A földühödött katonák Sali váltóórt a helyszínen főbe akarták lőni, csak nagy nehezen tudta bebizonyítani, hogy a felelősség nem őt terheli. A vizsgálat megállapította, hogy a kisiklott kocsi nem régen került ki a javító műhelyből, ahol a kocsit újra festették, de a főhibát, az elkopott kerekeket nem javították ki és így a kocsi éles kerekekkel futott.

A járadékkölcsonkötvények szelvényeit bevélták. Az 1924. évi VI. t.c. alapján 1923. évi január hó 1-ét kelettel kibocsátott 5 százalékos kamatozó járadékkölcsonkötvények (250 K, 12.500 K, 25.000 K, 50.000 K, 250.000 K és 500.000 K értéki szelvényei 1925. évi július hó 1-étől kezdődőleg mindenkor esedékességek beállításával teljes értékűben minden levonás nélküli beváltásra kerülnek. A szelvények beválthatók a szelvények hátlatján feltüntetett fizetési helyeken és pedig: a m. kir. postatakréknépzár-nál, a Magyar Nemzeti Banknál és ennek vidéki fiókintézményeiben a Pénzügyi Hivatalnál és az Országos Központi Hitelszervezetnél. A felsorolt fizetési helyeken kívül a szelvények beválthatók még minden m. kir. postahivatalnál. A szelvények beváltása a bemutató felek részére a fizetési helyeknél díjmentesen történik. A fizetési hitelekhez beváltás végett pósta után beküldött szelvények ellenértékén-k a beküldő felek részére való elküldésével járó költségek azonban önrésztelenül a szelvényeket beküldő felek tartoznak viselni. Városi adóhivatal.

Tegnap uisúzfóttak. Az anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő uisúzfóttak jelentették be: Vees László vasúti munkás leány Irén, Tóth Sándor dohánygyári munkás fiú István, Biró Sámuel békéscsaba-i fiú Sándor, Papp Géza erdőőr leány Emilia és egy halva született.

Hová, hová olv sietve? Kérdi Iksz ur megüdvöz. **Albert** hez megvünk. Mert ott legelőbb és legelőbb a memünk **Nadrágszjijjal felakasztotta magát.** Hajduhadháza-ról a tegnapi nap folyamán egy fiatal parasztlány öngyilkosságáról tett jelentést a csendőrség. Gábor András 21 éves gazdálkodó leány két évvel fiatalabb öccsével kint dolgoztak a mezőn, elbeszélgettek jekedvően, majd összeszórtakoztak s ekkor Gábor András a közeli cserjésbe ment, ahol nadrágszjijjára felakasztotta magát. Az öccse csak később vette észre hirtelen eltűnését, amikor azután keresésére indultak de mire rátaláltak már halott volt. Tettenek oka ismeretlen. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Humor a gondok között

Kohn találkozik Grünnel.
Kohn: Mi viszel a kezében?
Grün: Vásznot.
Kohn: Minek neked az a vászon?
Grün: Agvremüt csináltak belőle.
Kohn: Agvremüt?... ebből a vacakból hiszen ha egyszer kimosod, rongy lesz belőle.
Grün: nevetve: Nem értelek, lát mi nek mosatnám ki?

Felhívás és kérelem a kereskedő és iparos társadalomhoz

Immár 15 éve fejt ki Debrecen nemzedékmentő és kulturális működését a DKASE, a Debreceni Kereskedők és Alkalmazottak Sport Egyesülete, melynek tagjait kereskedők, magánhivatalnokok, kereskedelmi alkalmazottak és iparosok képezik és mint ilyen, olyan missziót teljesít, melytől csak úgy lehet kellőképpen értékelni akik tudják látni és figyelni, hogy a serdülő ifjúságot mint vontak ki a kávéházak tetest, lelket öltöztetőjeiből, kivittük az Isten szabad levezetője és test edzés által a lelkét is úgy formáltuk és formáljuk át, hogy önmagától kénszeriélőn hazafias gondolkodásu polgárává válni megcsodáltott hazánk.

Tizenöt éves működésünkkel, szerény, de kitartó munkával elérjük azt, hogy városunkban egyesületünk egyik jelentékvény tényezőjévé nőtte ki magát. A tizenöt éves múlt arra kötelez bennünket, hogy eredményeink fokozásával városunk kénszeriélőnek, iparosainak, alkalmazottainak öregbítsük hírét és dicsőségét.

Azonban hogy célunkat jobban megközelítsük szükséges, hogy működésünket szélesebb alapot fektessük. Football-szakosztályunkon kívül az atlétikai, birkező, vívó és uszó szakosztályainkat is működésbe kell hoznunk. A gazdasági viszonyok leromlása által működésünkben bizonyos bérülés állott be, melynek leküzdésére ezennel tiszteletteljesen felkérjük Debrecen minden kereskedőit, iparosát, igaz, elismerjük, nehéz az élet, mindenki teljesítőképeségén felül meg van terhelve, pangás és visszafelődés mutatkozik az egész vonalon, de nekünk ezen leküzdhetően akadályok ellenére sem lehet meztornomunk. Hivatásunk van, melynek fanatikus harcossai vagyunk, kötelességeink vannak a hazáért, városunkkal és ifjúságunkkal szemben, mely kötelességeket, teljesíteni kell, kénszeriélő a múlt, kötelez hazafiságunk, kötelez a régi nagy áldozatkészség, melyben 15 éven át részünk volt, kötelez a hálát kereskedőink és iparosaink iránt, kiknek támogatására lehetővé tette a mai napig való fennmaradásunkat.

Mindezeket figyelembe véve, mely tisztelettel kérünk Debrecen összes kereskedőit gyárosait, iparosait, pénzügyezeit és minden közéleti tényezőit támogatáson bennünket. Továbbra is tegye lehetővé az niabb tizenöt évét. Soha sem volt olyan nagy szükség a munkára, támogatásra, mint most. Nem kértünk egyebet, csak azt, hogy léniessenek be egyesületünkbe a D. KASE-ba, mint rendes, vagy pártoló tagok. Mindenki címére elküldjük a belépési nyilatkozatot, amit aláírva és kitöltve át kell adni a beszédre. Ez a csekély havi járék, melyet kérünk, nem jelent nagy megterhelést, de egyesületünk viszont meg van általa mentve. Nemesebb ügy támogatására ember embert nem lehet!

Hazafias tisztelettel a DKASE elnöke: Rimanóczy Béla dr. Hainal Dezső, Medvegy Elemér, Kroh Vilmos, Hermann Dezső, Somossy László, Waldmann Géza, Nagy Dániel, Kollmann Ferenc.

Építő mester urak figyelmébe!

Homokot

korlátlan mennyiségben saját földeimről és igummal köbméter-számmra 50.000 K-ért

szállítok.

Téglát, vagy bármilyen fuvarozást is jutányos áron vállalom. megrendéni lehet: **Sámson-uca 8. Árpád-tér. (VETÉSSYNEL)**

141a Debreceni Újság 141
telefon-száma **141**

Színház.

Okt. 8-án: **A falu rossza.** Népszínmű. C) bérlet.
Okt. 9-én: **Sybill.** Operette. D) bér.
Okt. 10-én: **Peer Gynt.** Drámai költemény. Premiere. Bérletszűnet.

Bánk Bán.

Jubileumi díszelőadás a Nemzeti színház művészeinek vendégszereplésével.

A Csokonai színház hatvan éves fennállását ünnepelte tegnap a színház nézőterét teljesen megtöltő lelkes, ünnepi hangulatu közönség. Mikor hatvan évvel ezelőtt először gördült fel a függöny, Katona örökbecsű drámájának, a magyar drámairodalom szimbólus értékvé kristályosodott Bánk Bannak tragikus, ezer éves magyar sorsot kesergő szavai avatták fel a muzsa hajlékát, most hatvan év fordulóján ismét Bánk Bánnal ünnepel valóban nem választhatott volna méltóbb keretet a jubileumnak. Hatvan évvel ezelőtt Jókainé Laborfalvi Róza vendégszereplése emelte tökéletessé a magnítas ünnepét, most a Nemzeti színháznak szintén egyetemes, felbecsülhetetlen művészi értéket képviselő tagjai segítették méltó ünnephez a jubileumot.

Az előadás előtt a katonazenekar Ném Antal karmester vezényletével egy részletet adott elő a Bánk Bán operából. Ezután Kardoss Géza színgyörgő jelent meg a függöny előtt és üdvözlöve a közönséget s a vendég művészeket, rövid szavakkal méltatta a forduló jelentőségét. Keleti ünnep ez — mondotta az igazgató. Ünnepe azért mert utjuk a színház fenállásának hatvanéves fordulóját és azért mert az előadásokon külföldi viszonylatban is elsőnek tekintendő olyan nagy művészeket láthatunk, mint Jászai Mari, Bakó László és Kiss Ferenc. Ezután az igazgató köszönetet mondott a városi vezetőségnek és a közönségnek, hogy a haldekló magyar színészetet végzettségben nem hagyta magára. Kardoss végül Istenhez fohászzkodott, hogy a színészet kultúrának állásos legyen Magyarország felépítését célzó törekvésben.

Ezután megkezdődött az előadás mely a legkitünőbbek egyike volt. A vendégszereplő művészek: Jászai Mari, Bakó László és Kiss Ferenc tökéletes játékkal magukkal ragadták a többi szereplőket is. A közönség lelkes hangulata nyílt színi tapsokban tört ki s különösen megható, színni nem akaró ovációval ünnepelte Jászai Mari a magyar színészet nagyaszonnyát, aki Gertrud királynőt alakította. De hasonló ünnepeltetésben részesítette Bakó Lászlót is, Bánk Bán szerepének alakítóját, kinek játéka a színi művészet legszebb revelációja volt. Kiss Ferenc Biborach szerepében játszott rendkívül stílusosan a lélegző Lovagot.

A helyiek közül elsősorban Halassy Mariskát kell kiemelni, akinek nagyvonalú drámai készsége Melnikla szerepében excellál. A passzív tébolyba zuhanó tragikus lelki összemlás minden mozzanata megrázó erővel hatott. Csokonassynak parádés szerepe Paturbán, most is nagyszerűen játszott. Általában mind jók voltak a többiek is: László Gyula, Rajz Ferenc, Endrődi Miklós, Bársony Aladár, Hermann Manci.

Két debreceni gazdasági cselédet kitüntetett a miniszter.

Elismerő oklevelet kaptak.

Szép kitüntetés ért két debreceni gazdasági munkást, akiket hosszú és becsületes szolgálatukért a földművelésügyi miniszter kitüntetésben részesített. A két gazdasági munkás Nagy Gábor kishegyesi gazdasági cseléd és Pinczés András gazdasági munkás, akik mindketten évtizedek óta a Polgári József birtokán szolgálnak. A földművelésügyi miniszter most elismerő oklevéllel tüntette ki őket és egyszersmind 250—250 ezer korona

jutalmat utalt ki részükre.

Az oklevél átadása vasárnap délelőtt 9 órakor fog megtörténni a városháza nagy termében. A városi tanács, hogy méltó keretben menjen végbe az oklevél átadás, meghívta ez alkalomra a Polgári- és Gazdasági-kört, valamint a Mezőgazdasági Kamarát.

Az oklevelet dr. Balla Bertalan városi tanácsnok fogja átadni a két kitüntetett munkásnak.

Falu rossza ma csütörtökön C) bérletben Csurka Lenkével Finum Rózsaszerepében. Tekintettel a vasárnapi óriási érdeklődésre és páratlan sikerre melyt ez a classicusnak mondható népszínmű és előadása aratott, az igazgatóság megismétli ma a darabot, hogy a jegy nélkül maradtoknak is alkalmuk legyen a nagyszerűen beállított színművegy levegőjű darabban gyönyörködni. **Csurka Lenke** törülmetszett magyar menyecske, **Finum Rózsán** kívül Szigeti Jenő tipikus Genosz Pistája, **Csapa Mária** a bájosan kedves Boriskája, **Hermann Manci** és **Rajz Ferenc** évődő szerelmes párja. **László** jellegzetes, tekintélyes Felédje, **Krómpachi** gyönyörű énekes **Göndör Sándorja**, **Halasiné, Tamás Ené**, **Endrődi** ellenállhatatlan komikumaikkal ritka, zavartalan élvezetes estét szereznek mindenkinek.

Sybill D) bérletben pénteken. Ezt a levadhatatlan, szép zenéjű, poétikus szövegű orosz tárgyú magyar operettet, mindenki elbűvölve hallgatja, melyhez hozzájárulnak a kitünő szereplők. **Timár Illa** a címszerepben, bájos megjelenésével és esoda szép hangjával nyűgözi le a közönséget; **Szilágyi Mária**, **Tamás Benő**, **Endrődi** ellenállhatatlan comicus terceit, **Antók** és **Krómpachi** énekükkel és játékaikkal nyújtanak kifogástalant. **Timár Kati** és **Károlyi** orosz táncukat tapsvillanok után ismétlik meg.

Peer Gynt bemutatója, Grieg egész kísérezőnéjével szombaton bérletszűnetben, Lázás izgalomban tartják úgy a művészi, mint a műszaki személyzet összes tagjait ennek a leghatalmasabb színpadi mesterműnek utolsó előkészületei. Az igazgatóság pazar bőkezűséggel állítja ki a darabot és most fog először az új körfüggöny is használatba lépni. Ugyiszintén először fognak az új effektörök és vetítő gépek működni. A zenekar Szathmáry Endre karmagyvezetése mellett, nem a rendes helyén, hanem a karzaton láthatatlanul lesz elhelyezve, mi által egészen szokatlan meoptikus hatásokat vált ki. A szereplők **Bársony Aladár** drámai főrendező vezetése mellett, a nagy mester működő méltó ambícióval készülnek a szembeáti nagy napra.

Dolly világláger operette, olcsó helyárakkal vasárnap délután, a cím-

szerepben **Timár Illával**. Miczit ezuttal **Szigeti Lily**, **Czvikli** öfenségét pedig **Szigeti Jenő** játsza

MOZGÓ SZÍNHÁZAK:

Uránia: Dixie Handicap: (A sorsdöntő futam). Dráma 7 felvonásban. Minden ízében amerikai film, bámulatos sportmutatványokkal. **Kisérő:** Alice lovagja, burleszk 3 felvonásban.

Vigszínház: A férjcsere. Kedélyes történet 7 felvonásban **Várkonyi Mikállal** és **Raymond Griffit-el**. **Kisérő** Pathé revü.

„Meteorban” csütörtökön „Eleserelt lelkek” és „Északadás... földindulás...” 2 sláger egyszerre! **Előadások 6 és 8 órakor.**

A mai tőzsde.

A korona 72.60

A mai értéktőzsdén az iránvzat barátságosabbra fordult. Nyitáskor a legtöbb érték még a tegnapi zárlati nívón állott, kedvező külföldi hírekre azonban csakhamar szilárdulás következett be, amely egészen zárlatiig eltartott. A külső értékek 1—3 százalék, a vaspiazi papírok 2—4 százalék árnveréséget értek el. A bányapiac elhanyagolt. A vasértékek piacán az áremelkedés 1—2 százalék. — **Érték** a Bur. Miskolci és Viktória emelkedése. A fix kamatozású papírok piacán az áremelkedés folytatódott.

Zürichi zárlat: Páris 2385. London 2511. Newyork 518 és fél. Brüsszel 2330. Milánó 2075. Holland 208.40. Berlin 1240. Bécs 73.15. Szófia 379. Prága 1537 és fél. Varsó 87. Budapest 72.60. Belgrad 918 és háromnegyed. Bukarest 250. **Takaromány:** Réti szóna I. o. 115—125 II. 85—119. III. csom. 60—80. tak. száraz 70. szóna 110. muhar 115—150. muhar szóna 100—110. ajomszóna 65—775. zsop szóna 85. kényként 4—5.

Terménytőzsde zárlat: A mai termény tőzsdén az iránvzat zárlat, a forgalom buzában és tengerben élénk.

Hivatalos árak: 76-os v. 357 és fél. 320. felső tv. 355—57 és fél. fehér m. 352 és fél. 355 dunántúli. postvidéki 347 és fél. 350. 77-es tv. 362 és fél. 365. felső tv. 360—62 és fél. fehér m. 357 és fél. 360. dunántúli postvidéki 352 és fél. 355. 78-as tv. 365—67 és fél. felső tv. 362 és fél. 365. fehér m. 360—362 és fél. dunántúli postvidéki 357 és fél. 360. 79-es tv. 367 és fél. 370. felső tv. 365—67 és fél. fehér m. 362 és fél. 365. dunántúli postvidéki 360—62 és fél. rozs 250—52 és fél. tak. árpa 260—70. sóvárna 320—350. zab 240—60. tenzéri 282 és fél. 285. repce 620—630. korna 165—170. köles 260—275.

Vidéki malmok listái: bud. nar.: dupla 0-ás 5850. 0-ás 5750. 2-es 5500 6-os 4100. rozs 0-ás 4800. 1-es 3900

Ferencvárosi sertszásár: Nyiltvásári maradvány 668 serts. érkezett 388 el. adatott 200. Arak: zsirserts fiatal könyvü 17—18.5. nehéz 23—24. **Zártvársári maradvány** 122. érkezett 90. eladatott 90. Arak mint fent.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizafolyamokról: Angol font 345500—346500. cseh korona 2103—2121. dinár 12550—1264 dollár nagyobb 70985—7165 kisebb 70885—71605. francia frank 3297—3327. hollandi forint 28465—28665. lej 337—343. leva 517—523. mária 16880—17016. osztrak korona 10036—10084. dán korona 16930—17136. sváici frank 13756—13732. belga frank 3188—3212. Belgrad 1264—1268. Berlin 16980—17036. Bukarest 343—345. Brüsszel 3208—3218. London 34500—346500. Milano 2868—2880. Newyork 71336—71555. Páris 3297—3301. Prága 2113—2121. Szófia 521—523. Varsó 11960—12010. Bécs 10056—10090. Zürich 13756—13802.

Sport.

Vasárnapi mérkőzések.

Az eddigi 4 forduló után az őszi szon első helyezését a DVSC-től elvitatni nem lehet de annál nagyobb küzdelem folyik a helyezésekért. E tekintetben ifjtos mérkőzések kerülnek sorra vasárnap.

A DTE. nagyverdei sporttelepén két mérkőzés fog lejátszódni. A **DVSC—Ny. Bőrösök** összecsapásának eredménye nem lehet kétséges legfejtebb az lehet kérdéses: hány góllal győz a vasutas csapat?

Annál bizonytalanabb kimeneteli a **Ny. KISE—DTE.** mérkőzés. A Ny. KISE jó képességyű csapata eddigi három mérkőzését elvesztve jelenleg az utolsó helyen áll, nagy érdeke tehát, hogy vasárnap már pontot szerezen. Viszont a DTE-nek a jó helyezés miatt szükséges a két pont. A jobb DTE. halisoi megszerezheti csapatának győzelmét. bár döntetlen eredmény volna reálisabb. (Tavaszi eredmény 1—1.)

Berettyóifaluban a **BUSE—DKASE** mérkőzés eredménye a második helyezés kérdéseire lehet döntő. A két csapat között bizonyos rivalizálás a küzdelem. Bár a BKASE csapata egyszerűsebbnek látszik, a BUSE otthonában könnyven megszerezheti a győzelmét. (Tavaszi eredmény 0—0.)

Nyiregyházán a **DEAC—NyETVE.** mérkőzés fog erős küzdelemet hozni. A NyETVE győzelmé esetén jogosan számíthat a 2. helyezésre, míg a balszerencsével küzdő DEAC a helyezésén akar javítani a két ponttal. Ha a DEAC kiírása jó formáit kétségessé teheti a NyETVE győzelmét. Bármilyek csapat nyer, nagy elődiferencia nem lesz. (Tavasszal a NyETVE győzött 4—0-ra.)

Bírókúldés. A vasárnapi mérkőzésekre a bíró küldő bizottság a következő bírókat küldte ki: **DVSC—Ny. Péros Tamás**; **László; DVSC—Ny. Bőrös** ifj. Pónyó Jenő; **DTE—NyKISE** ifj. Pauló István; **DEAC—NyETVE** ifj. Havas Sándor; **Ny. Postás—E. Postás** Raduly Endre. A **BUSE—DKASE** a **DEAC—NyETVE** és a **DTE—Ny. KISE** mérkőzéseket fővárosi bíró fogja levezetni.

A **DKASE** megóvta a DTE ifj. val szemben elvesztett mérkőzését, mert a DTE ben a megengedettnél idősebb játékos szerepelt. Az ifjöz bizottság tegnapi ülésén helyt adott az óvásnak és a mérkőzés újra való lejátszását rendelte el. A büntető pontok levonásától eltekintett.

Molnár Paduába távozott. A DVSC. kitünő hátvédje, a többszörös kerületi válogatott Molnár hosszas készülődés után valóra váltotta távozási szándékát és már el is utazott Olaszországba, ahol Pádában fog hirszerint játszani. Nem valószínűtlen azonban, hogy Molnár rövidesen viszontláthatja a DVSC.

Nyilttér.

A mai naptól fogva térjem adóságaiért felelősséget nem válllok. Debrecen, 1925. okt. 7-én.

Hajdu Bertalané.
Lorántffy uca 1. sz.

Legolcsóbb búza vetőmagcsávázó üszögkár ellen a

PORZOL

Legjutányosabb beszerzési forrása:

Csanak József K. R. Z. fűszer- és csemegekereskedésben. Telefon 70. Plac-u. 51.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Kálvin tér 19. ref. püspöki bérpalota, 1 Fűvészkeri utca felé vezető oldalon. Telefon: 11-99. Telefon 11-93

Az Ingóságközvetítő és áruforgalmi iroda nagyszabású őszi vásárt rendez, amelyre október 10-ikéig belehet küldeni mindenféle tárgyat értékesítés végett. Elfogadjuk ajándékra mindenféle (arany, ezüst, majolika, porcellán) dísz tárgyat, nappelket, szobrokat, művészi festményeket régi poharakat, porcellánokat, órákat, férfi és női télikabátokat, ruhákat, bútorokat és mindenféle ingóságot.

Feltesztelt tárgyat küldje be az őszi vásárra mielőbb! Párátlan alkalmi vételek mindenféle ingóságokból!

A legelőnyösebb fizetési feltételek!

Vasárnap, vasárnapján az Ingóságközvetítő egész nap nyitva! Milliárdok spórolhat meg, ha itt vásárol!

Pallagi akadémia hallgatók!!

Tiszturak és önkéntesek részére megrendelésre és készen is kaphatók elsőrendű angol

lovagló csizmák

FALUSY KÁROLY cipész, ezüst-koszorus mesternél, Osapó-utca 41.

Patkány

és egér 24 órán belül kiirtható szabadalmazott irtószerrel. Nagyön olcsón kapható

STERN

festéküzletében PIAC-UCCA 10. SZ. Bikával szemben. Ugyanott poloska és svábbogár irtószerből nagy raktár.

Asztalos István

hordógyártási telep Boldogfalva-utca 3. sz. Bejárat: Miklós-utcaól Iskola vagy Szálka-utca.

Minden kádáraru: boros, zsiroshordó, kád, veder, dézsaféle, új használt legolcsóbban kapható és javítható.

Felhívásra a munka megnézése, felvállalása és esetleg elszállítás iránt helyszínére küldünk, úgy helyben, mint vidéken. Fahulladék, forgács kapható.

Segédok, tanulók felvételnek. Telefon: 6-58.

MEGNYILT!

"FORTUNA" DROGUERIA

CSAPU- ÉS RÁKÓCZI-UCCA SAROK

MEGNYILT!

Felhívom a mélyen tisztelt közönség szives figyelmét, hogy pipere-árak, ugyanint: szappan, puder, illatszerek, kölni vizek, fogápoló cikkek, kószerek és háztartási cikkek a legelőnyösebb áron szerezhetőek be. Kérve a nagyszerű közönség szives pártfogását, tisztelettel

BOGNÁR EMIL

Fizessen elő

őszi és téli ruházkodására!

Önre van bízva, hogy mikor és mennyit fizet. Előfizetésnél saját árat számítok. Azonnali szállítás heti 100, vagy havi 400 ezer koronás Tegdes János, Péterfia-utca 42. részletfizetésre.

Szeplő és májfolt ellen

Korzó „ÉVA” arckenőcsőt és szappant használjon.

FRANCIA és ANGOL parfüm, valamint egyéb illatszer különlegességek. Szappan-, fésű- és kefeárak legolcsóbban be- **Korzó Droguériában, Piac-utca 42. szám** szerezhetőek a :-:

Megnyilt!

Új cipőüzlet!

Megnyilt!

Luxus cipőáruház címen.

Óriási választék! Commers, Bella és külföldi cipő gyártmányokban rendkívül olcsó áron.

Alföldi Takarékpálota (Bika szállodával szemben).

Olcsó és jó minőségű

férfi-, fiu- és gyermekruhákat

Klein és Földes cégnél

PIAC-UCCA 61. SZÁM. (Szent Annával szemben.)
TELJES BIZALOMMAL VÁSÁROLHAT!

Apró hirdetések.

ELADÓ

elköltözés miatt Szolnokmegyében 15 ezer lakosu vá osban egyedülálló **CEMENT** és **BETONÁRU IPAR-TELEP** berendezése, teljes felszereléssel. — **CIM A KIADÓBAN**

Onhibáján

kiváló elvált keresztnő 32 éves élelmiszerkereskedő vagyok, szép lakással rendelkezem. Ismeretese hiányában szeretnék megismerni, komoly házasság céljából oly leánnyal vagy özvegyvel, ki üzletlem kibővítéséhez szívesen hozományt hozzájárulna. Leveleket az életeligére a kiadóba kérek. 2433

Ajánlat

Nagy egyszerű butorozott uccai szoba két tanulóknak vagy üzletbejáró urnak kiadó. Kut ucca 72. 2404

Egy butorozott szoba kiadó. Sziv ucca 6. z. 2402

Akadémiai hallgatóknak kiadó állású butorozott szoba. Városháza trafik. Piac-utca. 2243

Butorozott szoba olcsón kiadó. — Szvanott vaskályha eladó Komlóssy ut 54.2170

Az Ondódon 5 hold föld tanúval kiadó Ertekezni Bózzai telep Uj utca 10. szám. 2235

Butorozott szoba kiadó 1-2 nr részére Magános özvegynél Kölesei u. 16. 12

Valódi Róza burgonya télire elvihető minden mennyiségben megrendelhető. Hajnal ucca 21. Horváthnál, 100 kg. felül házhoz szállítva. 2377

Kiadó felépítéssel 1 szoba, konyha sertéstartással. Cim a kiadóban. 2364

Nikelezés aranyozás, ezüstözés, vörös és sárgarézezes legolcsóbb kivitelben vállal. Földvári I. debreceni elektrotechnikai gyár és villamos műszaki felszerelési vállalata Széchenyi utca 55. Telefon 158 45

Bámulatos hatású arcszépítő szer? Fáv-crém Gyorsan és biztosan eltávolít szennelt májfoltot pattanást, rüncöt stb. Egy téglény ára 10 000 korona. Hozzávaló — Fáv szappan szintén 12 000. Kapható: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél. Debrecen Arany Egyszervű gyógyszerterár (Színház mellett.) 5

Kártyos olvállal megrendeléseket javításokat. Divánok hencerek intánvos árnban kaphatók. Piac ucca 75.8

Király kávéi mégis a legjobbak, aromás zamatas, a vevő előtt pörköelve, meleg állapotban kapható. Dérenfeld-tér 11. szám. 9

Jó házi koszt bentékezés és kihordása intánvos áron kapható. Varga ucca 28 uccai lakás. 2119

Uj asztalos műhely Lovántffy ucca 6. szám. Mindenféle asztalos munkát a legolcsóbb árnban vállalok. Kész bútor kapható. 1802

Kölcsonhorodók nagyban és kicsinyben Márton Kálmánnál Pórozlav 10. Telefon 213. 2212

Elcsereéném szoba, konyha és mellék helyiségből álló lakásom belvárosban. Lovántffy 11. utó 4. 2409

30 40 millióval társulnék vagy hiszmerészesedre mennék realis vállalatba. Levelek "Realis" jellege alatt kiadóba. 2406

Modern uccai egy szoba konyha, speizes lakás lépéssel átadó. Csillag ucca 26. 2403

Kriszset olcsón végzem szobanövevények átültetését, gyümölcsösök kezelését a vértetik ellen is. Ungári-féle gyümölcsfák nálam megrendelhetők. Fát csak őszeel ültessünk. Varga Lajos Hortobágy u 3. x

Kölcsonóket folyósít hazra földre. — Botétek nagy kamatot ad Gazdák Bankja Kosuth és Batthyányi sarok. 2415

Valódi róza burgonya minden mennyiségben megrendelhető. Hajnal ucca 21. — Horváthnál, 100 kg. felüli mennyiséghez házhoz szállítok. 2426

Intelligens leány cukrászdába, vagy hasonló üzletbe ajánlközök. Boldogfalva ucca 20. Burgné. 2414

Olcsó lépéssel átadó rögtönköltözhető 1 szoba. — konyha városi konyha. — fűskamara Vargaköthen. Bövebbet Nagy Lajos irodában. 2418

Elcsereéném egy szoba, konyha, speiz. ből álló lakásomat, esetleg ráfizetéssel a Szent-Anna uccába beárazó uccai részen. Aító ucca 22. utó 3. 2420

Gépszur ölközás Batthyány 15. 2417

Hői és leány kabátot, uccai és háziruhát intánvosan készítek. Batthyány 15. 2416

Kiadó Péterfán 2 szoba, egyben vagy külön-külön esetleg konyhával. Butorozva vagy anélkül. Iródnak rendelőnek is alkalmas. Görové ügyvéd. Kálvin-tér 15. Ugyanott száraz, nagy raktár, műhely kiadó és autógarázs. 2410

Jó bizonyítvánnyal bíró követés, aki iparende délyvel is bír, alkalmazást keres és segédnek is olmev Cim a kiadóban. 2332

Műhelynek világos száraz helyiséget keresek. Halpiac közelében. Simonv u. 11. asztalos műhely. 2388

Alkalmazást keres kulesá vagy ehhez hasonló jó bizonyítvánnyal ellátott és ipari művekhez is ért. Cim a kiadóban. 2358

Jó családból való fiu pincér tanulóknak felvételnk. Albert Belvárosi éttermeiben. 12

Géphihezőnek orvoskollatall felvételnek. Széchenyi ucca 30 keresztépület. 2432

Lélepest fizetek ügynököket hono rálok. Keresek azonnali beköltözésre 3-4 szobás és mellékeltségéből álló lakást nagy udvarral lehet várostól távol eső részen is. lehetőleg villamos megállóhoz közel. Leveleket Nemes Félix. Aidunánás címre. 2341

Szatócs üzletem berendezéséhez 5 től 10 millióig kölcsönt, vagy haszonrészesedésre keresek. Cim a kiadóban. 2429

Cipészszegédet jó munkást és tanuló fizetéssel felveszek. Oláh Rákóczi ucca 24. sz. 2430

Góré keresek 8-10 vagon tenyér raktározásához. Károly Ferenc József ut 26. 2428

Bejáró leány vagy asszony keresetetik. Kosztal is. — Könyvet jelentkezhets. Király ucca 25. alatt városi lakásban. Pataky. 2425

Kifutó leány és egy eljárónó felvételük a Pataky irodában. Csapó ucca 19. keresztépület. 2425

Szerczamlakatos, városi munkások és károlyosság felvételnek. — Vasbutorgyában. 2421

Egy levas, könyvü stráfkoesit megvételre keresek. Fűvészkeri ucca 8. 2419

Szorgalmas narszabó felvételük a Magyar Ruhainar férfi ruha áruházban. 2413

Tökével rendelkező építőmester olván vállalkozó társat keres, kinek munkája és összeköttetése van. Levelek "Építőmester" jelgére kiadóba. 2405

Déjimosogatásra korosb nő vagy leány sürgösen felvételnk. Beresényi 33. 2407

Eladás

Eladó mindenféle bútorok, intánvos árban. Szentpéteri Széchenyi ucca 8. 7

Ház eladó Homokkezt. Lónyai 10. minden elfogadható árt. rögtön beköltözhető. 2427

Domahidy ucca 7. számú családi ház ára 32.000.000. 2423

Haszná- ruhanemu éadó. Rákóczy ucca 4. I. emelet. 2422

Szekerény két darab, alig használt olcsón eladó. Péterfia u. 61. 2408

Federes tárgya azonnal eladó. Váy Nagy Gusztáv telep Váy ucca 10. 2401

Eladó egy méhes 26 egészszeges család 16 országos 4 soros kaptár, 700 szép beárlított kerettel, 12 kis beconádi álló kaptár, 300 beárlított kerettel, 4 anya nevelővel, 2 kas méhekkel, 2 keret bakkal kész, rest szekrény és kereszt ládák és egyéb teljes felszereléssel 16 millióért. betegség mentességért — szavatosság. Megtekinthető Szontagh Géza Mándok. 2389

Egy családi ui ház, raita fűszelkizlettel potom ártí eladó. Homokkert. Lónyai ucca 8.b. 2386

Eladó Mándokon (Szabolcs megye) 1220 négyzögöles belsőség 30 nemes gyümölcsfával és három szobás erdész lak, mellék helyiségekkel ár megegyezés szerint. Ertekezni Led. nádki Alajos. Vargakert K. Tóth ucca 1. sz. Debrecen. — vagy Szontágh Géza Mándok. 2388

Eladó 12 személves madéria és rishelió himzéses uzsonna abrosz. Nádor u. 24. Sestakert. 2416